

Bruxelles, 4. listopada 2021.
(OR. en)

12312/21

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0137(NLE)**

**SOC 550
EMPL 399
ECOFIN 909
EDUC 314**

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	12367/21
Br. dok. Kom.:	9485/21
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o smjernicama za politike zapošljavanja država članica – donošenje

I. UVOD

Komisija je 2. lipnja 2021. podnijela Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica, na temelju članka 148. stavka 2. UFEU-a.¹

Komisija je za 2021. predložila da se smjernice za politike zapošljavanja država članica za 2020. zadrže nepromijenjene. U 2020. usklađene su s četiri dimenzije godišnje strategije održivog rasta, a posebno s dimenzijom okolišne održivosti, kako bi odražavale diskurs jake socijalne Europe za pravednu tranziciju i uključivale ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Izvorni prijedlog iz 2020. koji je podnijela Komisija bio je dodatno izmijenjen kako bi se odgovorilo na posljedice pandemije bolesti COVID-19.

¹ Smjernice za zapošljavanje prvi su put kao integrirani paket donesene 2010. zajedno s općim ekonomskim smjernicama u svrhu podupiranja strategije Europa 2020.

II. TRENTAČNO STANJE

Odbor za zapošljavanje (EMCO) dostavio je Vijeću mišljenje² o smjernicama za zapošljavanje, uključujući doprinos Odbora za socijalnu zaštitu (SPC) o socijalnim aspektima smjernica.

Europsko vijeće na sastanku 24. i 25. lipnja 2021. razmotrilo je situaciju u pogledu zaposlenosti u Uniji te o tome usvojilo zaključke.

Europski parlament donio je svoje mišljenje na plenarnoj sjednici 16. rujna 2021.

Odbor regija odlučio je da neće izdati mišljenje o Prijedlogu³. Mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora doneseno je na plenarnoj sjednici 23. rujna 2021.

Vijeće sada ima sva potrebna mišljenja kako bi ispitalo smjernice za zapošljavanje za 2021.

Radna skupina za socijalna pitanja razmotrila je prijedlog 21. rujna 2021. Pritom je Radna skupina za socijalna pitanja u obzir uzela i mišljenje Europskog parlamenta. Nakon neformalnog pisanog savjetovanja Radna skupina postigla je načelni dogovor o tekstu Nacrta odluke, kako je naveden u dokumentu ST 12367/21 + COR 1. Taj je dokument temelj za pravno-jezičnu redakciju koja je u tijeku i koja je potrebna za konačno donošenje.

Tekst Nacrta odluke o smjernicama za zapošljavanje, kako je proizašao iz načelnog dogovora postignutog na razini Radne skupine, naveden je u Prilogu ovoj napomeni.

² Pismo predsjednika EMCO-a od 24. lipnja 2021.

³ Pismo Odbora regija od 7. srpnja 2021.

III. ZAKLJUČAK

S obzirom na navedeno, Odbor stalnih predstavnika poziva se da ispita cijeli paket mišljenja i preporuči Vijeću (EPSCO) da na sastanku 15. listopada 2021. donese Odluku Vijeća o smjernicama za zapošljavanje iz Priloga, podložno pravno-jezičnoj redakturi.

Završna verzija teksta Odluke Vijeća o smjernicama za zapošljavanje bit će spremna 13. listopada (dok. 12403/21 koji će uslijediti) nakon dovršetka pravno-jezične redakture.

2021/0137 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o smjernicama za politike zapošljavanja država članica

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 148. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁵,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje⁶,

budući da:

⁴ SL C , , str. .

⁵ SL C , , str. .

⁶ SL C , , str. .

- (1) Države članice i Unija trebaju raditi na razvoju koordinirane strategije zapošljavanja te, posebice, za promicanje kvalificirane, osposobljene i prilagodljive radne snage te tržišta rada koja su usmjerena na budućnost i koja se mogu prilagoditi gospodarskim promjenama kako bi se ostvarili ciljevi pune zaposlenosti i društvenog napretka, uravnoteženog rasta, visoke razine zaštite te poboljšanja kvalitete okoliša utvrđeni u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji. Države članice trebaju promicanje zapošljavanja smatrati pitanjem od zajedničkog interesa te u tom pogledu koordiniraju svoje djelovanje u okviru Vijeća, uzimajući u obzir nacionalne prakse povezane s odgovornostima socijalnih partnera.
- (2) Unija treba suzbijati socijalnu isključenost i diskriminaciju te promicati socijalnu pravdu i zaštitu te ravnopravnost žena i muškaraca, međugeneracijsku solidarnost i zaštitu prava djeteta, kako je utvrđeno u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji. Pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija treba uzeti u obzir zahtjeve povezane s promicanjem visoke razine zapošljavanja, jamstvom dostatne socijalne zaštite, borbom protiv siromaštva i socijalne isključenosti te visokom razinom obrazovanja, osposobljavanja i zaštite zdravlja ljudi, kako je utvrđeno u članku 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

- (3) U skladu s UFEU-om Unija je razvila i provela instrumente za koordiniranje ekonomskih politika i politika zapošljavanja. U okviru tih instrumenata smjernice za politike zapošljavanja država članica („Smjernice”) navedene u Prilogu Odluci Vijeća (EU) 2020/1512⁽⁷⁾ zajedno s općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Unije navedenima u Preporuci Vijeća (EU) 2015/1184 ⁽⁸⁾ tvore integrirane smjernice. One trebaju usmjeravati provedbu politika u državama članicama i Uniji, odražavajući međuovisnost država članica. Skup koordiniranih europskih i nacionalnih politika i reformi koji iz toga proizlazi treba predstavljati primjerenu kombinaciju općih održivih ekonomskih politika i politika zapošljavanja kojima bi se trebali ostvariti pozitivni učinci prelijevanja.

⁷ Odluka Vijeća (EU) 2020/1512 od 13. listopada 2020. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (SL L 344, 19.10.2020., str. 22–28.).

⁸ Preporuka Vijeća (EU) 2015/1184 od 14. srpnja 2015. o općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Europske unije (SL L 192, 18.7.2015., str. 27.).

- (4) Smjernice su u skladu s Paktom o stabilnosti i rastu, postojećim zakonodavstvom Unije i njezinim raznim inicijativama, uključujući Preporuku Vijeća od 30. listopada 2020.⁽⁹⁾, Preporuku Vijeća od 15. veljače 2016. ⁽¹⁰⁾, Preporuku Vijeća od 19. prosinca 2016.⁽¹¹⁾, Preporuku Vijeća od 15. ožujka 2018. ⁽¹²⁾, Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje⁽¹³⁾, Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2019.⁽¹⁴⁾, Preporuku Vijeća od 8. studenoga 2019.⁽¹⁵⁾, Preporuku Vijeća od 10. ožujka 2014.⁽¹⁶⁾, Preporuku Vijeća od 24. studenoga 2020.⁽¹⁷⁾, Preporuku Komisije o učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 od 4. ožujka 2021. ⁽¹⁸⁾ i Preporuku Vijeća o uspostavi europskog jamstva za djecu ⁽¹⁹⁾.

⁹ Preporuka Vijeća od 30. listopada 2020. o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade te o zamjeni Preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade 2020/C 372/01 (SL C 372, 4.11.2020., str. 1–9.).

¹⁰ Preporuka Vijeća od 15. veljače 2016. o integriranju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada (SL C 67, 20.2.2016., str. 1.).

¹¹ Preporuka Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja (SL C 484, 24.12.2016., str. 1.).

¹² Preporuka Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja (SL C 153, 2.5.2018., str. 1.).

¹³ Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189, 4.6.2018., str. 1.).

¹⁴ Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2019. o visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (SL C 189, 5.6.2019., str. 4.).

¹⁵ Preporuka Vijeća od 8. studenoga 2019. o pristupu socijalnoj zaštiti (SL C 387, 15.11.2019., str. 1.).

¹⁶ Preporuka Vijeća od 10. ožujka 2014. o kvalitativnom okviru za pripravnštvo (SL C 88, 27.3.2014., str. 1.).

¹⁷ Preporuka Vijeća od 24. studenoga 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost 2020/C 417/01 (SL C 417, 2.12.2020., str. 1–16.).

¹⁸ Preporuka Komisije (EU) 2021/402 od 4. ožujka 2021. o učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (EASE) C/2021/1372 (SL L 80, 8.3.2021., str. 1–8.).

¹⁹ Preporuka Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu (SL L 223, 22.6.2021., str. 14–23.).

- (5) U okviru europskog semestra različiti se instrumenti kombiniraju unutar sveobuhvatnog okvira za integriranu multilateralnu koordinaciju i nadzor ekonomskih politika i politika zapošljavanja. U okviru europskog semestra teži se ostvarivanju okolišne održivosti, produktivnosti, pravednosti i stabilnosti te on obuhvaća načela europskog stupa socijalnih prava i njegovo sredstvo za nadzor – pregled socijalnih pokazatelja. Osim toga, predviđena je bliska suradnja sa socijalnim partnerima, civilnim društvom i drugim dionicima. Podupire ostvarivanje ciljeva održivog razvoja. Politike zapošljavanja i ekonomske politike Unije i država članica trebale bi biti usko povezane s tranzicijom Europe prema klimatski neutralnom, okolišno održivom i digitalnom gospodarstvu, pri čemu bi trebalo poboljšati konkurentnost, osigurati primjerene radne uvjete, poticati inovacije, promicati socijalnu pravdu i jednake mogućnosti te suzbijati nejednakosti i regionalne razlike.
- (6) Klimatske promjene i izazovi povezani s okolišem, globalizacija, digitalizacija, umjetna inteligencija, rad na daljinu, ekonomija platformi i demografske promjene preobražavaju europska gospodarstva i društva. Unija i njezine države članice trebale bi surađivati kako bi djelotvorno odgovorile na te strukturne čimbenike i, prema potrebi, prilagoditi postojeće sustave, prepoznajući blisku međuovisnost gospodarstava i tržišta rada država članica te s time povezanih politika. Za to je potrebno koordinirano, ambiciozno i učinkovito djelovanje u okviru politika na razini Unije i na nacionalnoj razini, u skladu s UFEU-om i odredbama Unije o gospodarskom upravljanju te uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava. Takvim bi djelovanjem u okviru politika trebalo obuhvatiti poticanje održivog ulaganja, ponovno zalaganje za primjereno raspoređene strukturne reforme koje pozitivno utječu na gospodarski rast, otvaranja kvalitetnih radnih mjesta, produktivnost, primjerene radne uvjete, socijalnu i teritorijalnu koheziju, uzlaznu konvergenciju i otpornost te provedbu fiskalne odgovornosti. U okviru tog djelovanja trebalo bi kombinirati mjere koje se odnose na ponudu i potražnju te pritom voditi računa o njihovom utjecaju na okoliš, zapošljavanje i društvo.

- (7) Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili su europski stup socijalnih prava⁽²⁰⁾ („Stup”). U okviru tog stupa utvrđeno je dvadeset načela i prava za potporu pravednim tržištima rada i sustavima socijalne skrbi te njihovu dobrom funkcioniranju, koji su razvrstani u tri kategorije: jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, pravedni uvjeti rada te socijalna zaštita i uključenost. Ta načela i prava usmjeravaju strategiju Unije i omogućuju tranziciju prema klimatskoj neutralnosti i održivosti okoliša, digitalizaciju i demografske promjene koje su društveno poštene i pravedne. Stup, s pratećim pregledom socijalnih pokazatelja, predstavlja referentni okvir za praćenje uspješnosti država članica u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, za poticanje reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i za postizanje ravnoteže između „socijalnog” i „tržišnog” u današnjem modernom gospodarstvu, među ostalim promicanjem socijalne ekonomije. Komisija je 4. ožujka 2021. predstavila Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava ⁽²¹⁾, uključujući ambiciozne, ali realistične glavne i dodatne ciljeve u području zapošljavanja, vještina i obrazovanja te u socijalnom području za 2030.

²⁰ Međuinstitucijski proglas o europskom stupu socijalnih prava (SL C 428, 13.12.2017., str. 10.).

²¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava (COM(2021) 102 final).

- (8) Na sastanku na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu ⁽²²⁾ 8. svibnja 2021. čelnici EU-a prepoznali su europski stup socijalnih prava kao temeljni element oporavka, čijom će se provedbom ojačati napredak Unije prema digitalnoj, zelenoj i pravednoj tranziciji i pridonijeti uzlaznoj gospodarskoj i socijalnoj konvergenciji te suočavanju s demografskim izazovima. Naglasili su da su socijalna dimenzija, socijalni dijalog i aktivna uključenost socijalnih partnera u središtu visoko konkurentnog socijalnog tržišnoga gospodarstva. Predstavnici država članica utvrdili su da su Akcijskim planom za provedbu europskog stupa socijalnih prava, koji je predstavila Komisija, pružene korisne smjernice za provedbu tog stupa, među ostalim u područjima zapošljavanja, vještina, zdravlja i socijalne zaštite. Pozdravili su nove glavne ciljeve EU-a za 2030. u pogledu zapošljavanja (78 % stanovništva u dobi od 20 do 64 godine trebalo bi biti zaposleno), vještina (60 % svih odraslih osoba trebalo bi svake godine sudjelovati u nekom obliku osposobljavanja) i smanjenje siromaštva (najmanje 15 milijuna ljudi, uključujući pet milijuna djece) te revidirani pregled socijalnih pokazatelja s ciljem praćenja napretka u provedbi načela socijalnog stupa kao dijela okvira za koordinaciju politika u kontekstu europskog semestra. Nadalje, napomenuli su da će s postupnim oporavkom Europe od pandemije bolesti COVID-19 prioritet biti prelazak sa zaštite na stvaranje radnih mjesta i poboljšanje njihove kvalitete te su naglasili da će provedba načela europskog stupa socijalnih prava biti ključna kako bi se osiguralo otvaranje većeg broja boljih radnih mjesta za sve u okviru uključivog oporavka. Naglasili su svoju predanost jedinstvu i solidarnosti, što ujedno znači i osiguravanje jednakih mogućnosti za sve, tako da nitko ne bude zapostavljen. Potvrdili su svoju odlučnost da, kako je utvrđeno Strateškim programom EU-a za razdoblje 2019. – 2024., nastave s jačanjem provedbe europskog stupa socijalnih prava na razini EU-a i na nacionalnoj razini, uzimajući u obzir odgovarajuće nadležnosti te načela supsidijarnosti i proporcionalnosti. Naposljetku, predstavnici država članica naglasili su važnost pomnog praćenja, među ostalim na najvišoj razini, napretka postignutog u provedbi europskog stupa socijalnih prava i glavnih ciljeva EU-a za 2030.

²² Europsko vijeće, [Izjava iz Porta](#), 8. svibnja 2021.

- (9) Reforme tržišta rada, uključujući nacionalne mehanizme određivanja plaća, trebale bi ići u korak s nacionalnim praksama socijalnog dijaloga kako bi se osigurale pravedne plaće koje omogućuju pristojan životni standard i održiv rast. Trebale bi omogućiti i potrebnu priliku za široko razmatranje socioekonomskih pitanja, uključujući poboljšanja u pogledu održivosti, konkurentnosti, inovacija, otvaranja kvalitetnih radnih mjesta, radnih uvjeta, siromaštva zaposlenih, obrazovanja i vještina, javnog zdravlja i uključenosti te stvarnih prihoda. Države članice i Unija trebale bi osigurati ublažavanje posljedica u pogledu zapošljavanja te socijalnih i gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 te da tranzicije budu socijalno pravedne i poštene. Trebalo bi aktivno djelovati radi jačanja oporavka i izgradnje uključivog i otpornog društva u kojem su građani zaštićeni i znaju predviđati promjene i upravljati njima te u kojem mogu aktivno sudjelovati u društvenom i gospodarskom životu. Kako je istaknuto u Preporuci Komisije (EU) o učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (EASE), kao potpora promjenama na tržištu rada potreban je koherentan skup aktivnih politika tržišta rada koji uključuje privremene poticaje za zapošljavanje i promjenu radnog mjesta, politike povezane s vještinama i poboljšane službe za zapošljavanje.
- (10) Trebalo bi se boriti protiv svih oblika diskriminacije, osigurati rodnu ravnopravnost i podržati zapošljavanje mladih. Trebalo bi osigurati pristup i mogućnosti za sve te smanjiti siromaštvo i socijalnu isključenost, uključujući onu koja se odnosi na djecu, posebno osiguravanjem djelotvornog funkcioniranja tržišta rada i odgovarajućih i uključivih sustava socijalne zaštite te uklanjanjem prepreka obrazovanju, osposobljavanju i sudjelovanju na tržištu rada, među ostalim putem ulaganja u rani i predškolski odgoj i obrazovanje te u digitalne vještine. S obzirom na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 i u kontekstu društava koja stare posebno su relevantni pravodoban i jednak pristup povoljnim uslugama dugotrajne skrbi i zdravstvenim uslugama, uključujući prevenciju i promicanje zdravstvene zaštite. Trebalo bi dodatno ostvariti potencijal osoba s invaliditetom da doprinose gospodarskom rastu i socijalnom razvoju. Usvajanjem novih gospodarskih i poslovnih modela na radnim mjestima u Uniji mijenjaju se i radni odnosi. Države članice trebale bi osigurati da se radnim odnosima koji proizlaze iz novih oblika rada održava i jača europski socijalni model.

- (11) Integrirane smjernice trebale bi poslužiti kao osnova za preporuke za pojedine zemlje koje Vijeće može uputiti državama članicama. S obzirom na pokretanje Instrumenta za oporavak i otpornost Komisija je prilagodila ciklus europskog semestra 2021. i samo predložila preporuke o proračunskom stanju država članica u 2021., kako je predviđeno Paktom o stabilnosti i rastu.
- (12) Države članice trebale bi u potpunosti iskoristiti REACT-EU⁽²³⁾, kojim se dodatno jača učinak fondova kohezijske politike do 2023., Europskog socijalnog fonda plus, Mehanizma za oporavak i otpornost⁽²⁴⁾ i ostalih fondova Unije, uključujući Fond za pravednu tranziciju i InvestEU, kako bi poticale zapošljavanje, socijalna ulaganja, socijalnu uključenost i dostupnost, promicale mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije radnika, cjeloživotno učenje te visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje za sve, uključujući digitalnu pismenost i vještine. Države članice trebale bi u potpunosti iskoristiti i revidirani Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom²⁵, radi pružanja potpore radnicima koji su suvišnima postali zbog velikih restrukturiranja, kao što je kriza uzrokovana bolešću COVID-19, te društveno-gospodarskih preobrazbi koje su rezultat globalizacije te tehnoloških i okolišnih promjena. Iako su integrirane smjernice upućene državama članicama i Uniji, trebalo bi ih provoditi u partnerstvu sa svim nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima, u bliskoj suradnji s parlamentima, kao i sa socijalnim partnerima te predstavnicima civilnoga društva.

²³ Uredba (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU) (SL L 437, 28.12.2020., str. 30–42.).

²⁴ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17–75.).

²⁵ Uredba (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013. (SL L 153, 3.5.2021., str. 48–70.).

- (13) Odbor za zapošljavanje i Odbor za socijalnu zaštitu trebali bi pratiti kako se odgovarajuće politike provode s obzirom na smjernice za politike zapošljavanja, u skladu sa svojim ovlastima na temelju Ugovora. Ti odbori i druga pripremna tijela Vijeća koja su uključena u koordiniranje ekonomskih i socijalnih politika trebali bi blisko surađivati. Trebalo bi održavati dijalog o politikama između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, posebice u pogledu smjernica za politike zapošljavanja država članica.
- (14) Provedeno je savjetovanje s Odborom za socijalnu zaštitu,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Smjernice za politike zapošljavanja država članica, kako su utvrđene u Prilogu Odluci Vijeća (EU) 2020/1512 ostaju nepromijenjene u 2021. te ih države članice uzimaju u obzir u svojim politikama zapošljavanja i programima reformi.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće

Predsjednik